

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot
dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde
Wereldt gheleeft hebben**

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

lvnivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

Op eenen tijdt doen de H. Alena nae hare ghelwoonte tot Woyst was ghekomen te Mettenen/ende bevindende de deure ghesloten; soo dat sy in de Capelle niet geraken en konde / noch den goddelijcken dienst hooren: want den Piester seer sieck was; is luyten de selve Capelle ter aerden gaen sitten: ende want sy de voeten en beenen seer ghequetst hadde van de doornen / daer sy dooz ghegaen hadde/is seer bedroeft gheweest/dat sy soo swaeren wegh te vergheefs was ghekomen. Ondertusschen by ghevalle quam daer vooz-by den dienaar des vooz-sepden Piesters; ende hoorde dat de heylighe Maghet hem vraghde/wie hy was: maer om dat het noch doncker nacht was/soo dat hy haer niet sien en konde/is seer verbaest gheweest; meynde dat het was eenigh ghedochte oft quaden gheest: daerom heeft de Maghet tot hem gheseyt: Ick ben een creature Godts/ende niet eenich ghedochte; en vreeft niet: ick ben vooz de morgent-vergaderinghe ghekomen/verwachende de kornste des Piesters. Waer op den knecht antwoorde: En verwacht hier niet te vergheefs: want den Piester sal quasi ghekenen/soo krank is hy. De H. Alena seide wederom: Gaet / ende seght hem/ dat hy op-stae/ende den goddelijcken dienst come doen: want Godt

sy gheneest
eenen Piest-
ster noch
binnen haer
leue.

den Heere/ die my hier gheleydt heeft / is machtich om hem ghesondthepot te verleenen. Ten knecht t'huys ghekomen zijnde/ende ghevraecht wesende/waerom hy soo haest weder-keerde / vertelde synen meester t'ghene dat hem ghebeurt was. Ende terstondt is den Piester ghesondt op-ghestaen/ ende heeft de Mettenen na ghelwoonte ghesonghen.

Haren stock
in de aerde
ghesteken
hebbende/
kloep.

De H. Alena droevigh zijnde/ dat ontrent de Capelle gheene lommeringhe en was / daer onder sy rusten mochte; heeft op eenen tijdt haren stock in de aerde ghesteken / ende is voordis in de Capelle ghegaen. Den dienst ghedaen wesende / ende weder uyt-komende / heeft sy bevonden dat haren stock gheloopt/ ende bladders ghekreghen hadde; den welcken oock verkeert is in eenen hazelaeren boom/die tot noch toe duert; ende dien die van Woyst ende daer ontrent in grooter weerden houden.

Lact ons nu verhalen tot sichtighe aller menschen/ hoe de H. Alena haer gheopenbaert heeft. Die van de Prochie van Woyst hebben met ghemeppen raedt aen

eenen inghesetenen Godt-vruchtighen man / by name
 Petrus / ende aen eenen anderen bevolen het gade-slaen /
 ende de sorghe van de kercke. Maer dat dese hen seer
 neerstelijck in desen goeden last een wijle tyds ghedra-
 ghen hadden; soo hebben eenighe quade menschen wt
 haet en hgt den boozeseyden Petro na-ghesept / dat hy het
 goet vande kercke tot syn eyghen ghebruyck verdede:
 welke laster-tale hy niet konnende verdragen / heeft syn
 aengenomen goet werck gantschelijck verlaten. Synen
 mede-gheselle hem oversulckx straffende / als van onge-
 hoor-saemheyt; ende betoonende dat hy soo grooten last
 alleen niet vol-brenghen en konde; en heeft hem noch-
 tans van sin niet konnen doen veranderen. En siet / op
 eenen nacht heeft hem eene persoone aen den selven
 gheopenbaert; segghende / dat indien hy niet terstont
 synen last ende officie wederom en aenveerde / ende de
 H. Alena (die nu seer veronachtsaemt wiert) als voren
 wederom en eerde; dat hy van Godt gheslagen zynde /
 soude verliezen het gene dat hy op der aerden alderlieffte
 hadde: maer Petrus hardneckigh vlyvende in syn ey-
 ghen booz-nemen / ende cleyn achtende dese openba-
 ringhe; en heeft den voorgaenden last niet meer willen
 aen-veerden. Kortz daer naer zyn twee synne sonen sieck
 gheworden / ende ghestorven; wesende naer t seggen van
 die openbaringhe / ghestraff in t ghene dat hy alder-
 lieffte hadde. Welc boozeseyden Petrus dan seer droe-
 vigh wesende om de doot synder sonen; soo heeft de
 ghene die hem eerst-maels gheopenbaert hadde / ander-
 mael haer-selden verthoont hem die ghene / waer t sa-
 ke dat hy niet terstont van sinne en veranderde / dat daer
 noch meerder straffe komen soude / dan over synne so-
 nen ghebeurt was. Nochtans eene goete wyle daer na
 noch niet tot sy-selven komende / en heeft hy syn officie
 niet aen-veert; hem schamende van selfs wederom daer-
 toe te komen. Zynde daer naer selver seer sieck ghewor-
 den / is hem vooz de derde reyse de boozeseyde drevghe-
 ghe ghedaen gheweest: ende als-oen heeft de quellighe
 ghe verstandt ghegheben: ende hy hem tot Godt keeren-
 de / heeft den Heere Ameluyck Priester aldaer te rade
 ghegaen / ende hem dese openbaringhen ende drevghe-
 menten te kennen-ghegheben: waer op den Priester
 hem seyde / dat indien hy wijfen raedt ghebruyck had-
 de / hy en soude soo hardneckighlyck niet wederstaen
 hebben

Eenen man
 wordt ghe-
 straft om
 dat hy de
 Kercke niet
 dienen en
 wilt.

Isa. 28.

Swijghen en kan / is ghelijck een vat vol spijeten / 't welck
aen alle syden uyt-loopt. wilt ghy my van beloben / dat
ghy niet en sult wesen ghelijck sulck een vat ; ick sal u
openbaren eene heymelijcke sake / die Godt den Heere
aen my armen mensch heeft verthoont. Den Conter sey-
de daer op : Wilt ghy doen het ghene ghy seght ; ick sal
u ghetrouwen ende behuspsaem blijven. Alle beyde van
ghekniest zijnde voor de voorszeyde vate ; terstondt zyn
de banden ende naghelen gheborsten met groot ghe-
rucht : het deurken van de kiste is van selfs open-ge-
gaen ; ende sy hebben claerlyck ghesien eenen On-
doerck gheheel gantsch ende wit / daer in de voorszeyde
Reliquien waren. Daer naer eenighe van de prochie /
tot de welcke den voorszeyden Petrus dit secretelijck
hadde te kennen ghegheven / vicesende / indien het open-
haer wierde / dat de Religieusen van het Clooster sou-
den het lichaem van de H. Maghet met eene heylighe
begheerlicheit tot hen nemen ; hebben de kiste on-
der inden crocht van de Kercke des H. Dionysij verbor-
gen. Veel andere miracelen zyn te vinden in een boeck-
ken van haer leven ghedrukt ; die wy om de lanckheit
na-laten.

Achter na met gemeynen raedt is Heere Godtschalek
Abt van H. fligem tot Dorst ghekomen / ende den vier-
den Dinxen-dag in t jaer duysent hondert dym-en-ve-
ghentigh / heeft hy t ghebeente ende Reliquien van de
heylighe Maghet Alea verheven / ende den volcke ver-
thoont ; ende het water / daer dat heyligh ghebeente in
gesteeken was gewest / is den siecken menschen te drinck-
ken ghegeven ; van het welcke veel hunne ghesontheyt
hebben vercreghen.

Daer was eene blinde vrouwe / de welke onderhou-
den wiert by de armoessen van de Hertoghinne ; de
welcke als sy van t selve water ghedroncken hadde /
ende haer ooghen daer mede bestreken / soo is terstondt
door Godts gratie haer ghesichte soo gebeteret / dat / daer
sy te voren niet met allen ghesien / noch netghens gaen
en konde / nu sonder leydts-man ter kercken is komende
ende claerlyck allen dinghen weet te bemercken ende
t'oudersehenden.

En ghesien den voorszeyden Abt gheene ghebeente
mit de voorszeyde kiste ghelaten en hadde / om de kwame-
ende siecke menschen te thoonen / die aldaer in pelgr
mag

De kiste
daer de Re-
liquien van
de H. Alena
in ligghen-
breeckt van
selfs open.

De kiste
daer de Re-
liquien van
de H. Alena
in ligghen-
breeckt van
selfs open.

Daer lichaem
worde ver-
heven.

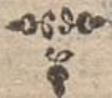
En blinde
vrouwe
wordt siende
door het
water daer
hare gebeen-
ten in ghele-
ghen hadden.

magie quamen; soo is hy anderwerf tot Doyst gheko-
men/ heeft den volcke de heplighe Geliquien ghetoont/
ende heeft bevolen dat-men dien dagh jaerlijckx/ te we-
ten/den sondagh vooz den feest-dagh van S. Ian Baptist
altijdt feestelijck soude onderhouden ende ceren.

Daer wort noch hedens-daeghs in het bosch by Diel-
beke/ ghe-naemt S. Alenen-bosch, ghebonden een fon-
teyne/ al-waer de H. Maghet eertijds ghevlucht was /
ende ghevanghen is gheworden; waer oock daghelijckx
veel personen van Brussel/ Aelst/ ende andere om-lig-
ghende plaetsen komen met groote devotie hunne pel-
grinacie doen/ gebzupckende het water vooz versche-
de siekten; principelijck vooz de ghene die ghebreck
aen d'ooghen hebben; ja oock vooz blindthepdt/ gelyck-
men daghelijckx by verschepte miracelen gewaer wort.

De H. ghebeenten van de ouders van dese H. Ma-
ghet/ te weten/ den Coninck Heroldus/ ende de Conin-
ghinne Hildegardis rusten in de Parochie-Kercke te
Dielbeke / die den H. Ambrosius toe-ghewijet is / als
boven gheseyt is; al-waer veel miracelen gheschieden.
De selve hebben hunne residentie ghehadt in het groot
Casteel van Dielbeke / waer van teghenwoordelijck
Heer is mijn Heer Louys Clarisse, Amman van de Stadt
van Antwerpen/ die oock aldaer het Capelleken op den
bergh van S. Ambrosius nu wederom op-gerecht heeft.
Dese familie is op verschepte plaetsen / oock tot Geli-
gieuse vergaderinghen / sonderlinghe Godis-dienstigh-
hepdt toonende.

Ghesont-
maeckende
fonteyne in
S. Alenen-
bosch by
Dielbeke.

S. MARIA DOLOROSA.

18. Junij

I. Knobbaert. excud.

HET LEVEN
VAN DE
ELLENDIGHE
H. MARIA
MAGHET
ende Martelaerſſe.

18. Ivnii
A. 1302.

In Zabandt/in het dorpe van Woluben/onder de
Diochie van S. Peeters, was ontanckx eenen man/
den welcken met ſijne huysvrouwe in ruſte lebēde/
creegh by haer eene dochter by name Maria. Deſe/
alſoo ſy den naem van de H. Moeder Godis voer-
de / ſocht oock haer in het leven (ſoo verre haer moghe-
lyck was) te volghen: ende aenmerkende alle de ver-
ganckelijckhepdt deſer werelde heefi ſy Godt den Heere
hare repuijghepdt op-geoffert. Daer nae is ſy met danck
van hare ouders een luttel van daer vertroocken; kieſen-
de aldaer tene plaetſe om te leven ende te ſterven: al-
waer ſy hare ghelofte vooz Godt vernieuwde; ende ge-
loefde daer toe oock ghewillighe armoede; vooz haer ne-
mende haren koſt om Godts wille te bidden. Ende al-
ſoo ſy dit H. leven eitelijcke jaren aldus beleeft hadde;
ſoo ghebruidet / dat daer eenen wereldiſchen menſch
(ghemerckt ſy ſeer ſchoon ende wel-ghemaniert was)
gheherlyck op haer verliefde; ja alſoo / dat hy ten laet-
ſten ſijne affectie haer te kennen gaf. Te welck als ſy
hoorde/ wierdt ſeer ontſtelt; ende verklaerde dat ſulckx
nimmermeer gheſchieden en ſoude; ghemerckt ſy Gode
almachtigh / ende ſyne Moeder ewighe ſupberhepdt
beloefi hadde. Hier-teghenſtaende al dit / en hiel deſen
menſch niet op van haer te verfolge. Siende dan dat hy
met der minnen by haer niet en vermocht; heefi hy ghe-
dacht met eenich bedrogh (daer den boofen by ande ſeer
behulpsaem altydt toe is) oft met geweld haer onttere.
Hy heefi overfulckx ghemerck ghenomen; waer ſy haer
noen-mael hiel: ende aldaer met den vader des huys
kenniſſe ghemaect hebende / ſielende daer hepinelijck
tegen

VVe d'oude
Registers
van Neder-
landt.

Sy gheloeft
Gode ewi-
ghe repui-
ghepdt.

Sy wordt
verſocht tot
oneere.

excud.

renen silberen beker / stack den selven daer naer in het
saccken van Maria: maer doen men achter-naer den be-
ker ghemiste; soo is desen dief ghegaen tot Maria, ende
over-teegh haer stille dese dieverje; segghende / dat sy de-
se schande van dieverje niet en mochte ontgaen / het en
waer sy sijnen wille dede. Maria dit hoorende / ontken-
de het seyt van den beker. Daer teghen den anderen seyde:
Wyl al-dien dat dese saecke booz recht komt / soo wordt
ghy boozseker verwesen. De Maget hem hoorende / ver-
klaerde / dat sy liever hadde onschuldigh te sterben / dan
hem te believen / ende Gode te vertoynen. Desen mensch
half verwoedt wesende van quaedtheydt / ghingh haer
beschuldighen van dieverje ende tooverje; aenghesien
sy hem (soo hy seyde) in hare liefde betoobert hadde.
Doch het volck en gheloofde hem niet; naerdemael sy
daer in eenen heel goeden naem stondt.

Maria vreesende desen bedriegher / troeck na hare ou-
ders / om haer te ontschuldighen. Maer desen mensch
dede soo veel / dat sy ghevanghen ghenomen / gebonden /
ende soo deerlijck ende ellendichlijck van hare ouders
gheleydt wierdt / dat sy daer af den naem behiel van de
Ellendighe Maria.

Daer wordt
dieverje
over-teghen
sonder
schuld.

Booz recht staende / broecht men haer booz ooghen den
beker / dien hy haer aen-teegh ghestolen / ende in haer
saccken verborghen ghehadt te hebben. waer op sy and-
woorde / dat het waerachtigh was dat den beker in
haer saccken was / maer dat sy den selven niet ghestolen
en hadde: daer teghen den anderen seyde / aengemercht
de dieverje over haer bevonden was / dat sy de doot
verdiendt hadde. Alsoo het oock gheschiedt is: want sy
wierdt ter doot veroordeelt: ende alsoo sy ter doot-
waert gaende / passeren moeste booz-by een L. Vrouwen
beelt; soo badt sy den Rechter / ten eynde sy mocht al-
daer haer gebedt stonten: het welck haer gegunt zynde /
is sy daer op hare knien ghevallen / biddeude van Godt
den Herre om vyf saken: Ten eersten / dat een ieghelijck
in dierghelijcken noodt wesende als sy, soude moghen
gheholpen ende ghetroot worden. Ten tweeden / dat
Godt almachtigh vergheven wilde den ghenen die ee-
nichsins schuldt oft opsake waren in hare onschuldigh
doot. Ten derden / dat alle menschen, Godt gawe waer
mede sy belast waren, terstondt aldaer van Godt moch-
ten gheholpen worden; het zy van vrouwen, die in barens
noodt

Sy beghert
hijf dinghen
van Godt.

noodt waren, oft iemandt die by den brandt schade geleden hadde, oft dierghelijcke. **Ten vierden**/dat alle de gene, die in dier plaetse in haren naem de H. Moeder Godts souden aenroepen, dat de selve van alle verdriet, schade ende schande mochten verlost worden. **Ten laetsten**/badt sy voor hare eygene ziele, dat de H. Moeder Godts haer by wilde staen, ende haer met de kroone der martelie ende der suyperheydt wilde helpen kroonen.

Haer ghebedt voleyndt zijnde / soo heeft den rechter haer aen den scherp-rechter ober-ghelevert / om dat hy hare handen ende voeten bindende / haer levende delven soude. Den beul nam ober-sulckx de Maghet; ende doende dat hem belast was / heeft hy een graf naer des menschen lenghde ghemaect / ende haer levende daer in-ghclept/ segghende : **O Maria Maghet/ bidt booz my by ulven bypdegom. Daer op sy andrwoorde/ seggende:** Vriendt, ick bidde Godt dat hy u mijne doot vergheve, ende daer en-boven alle uwe sonden. Ick vergheve oock alle de ghene die my oyt met woorden oft vvercken verstoort hebben; ende sal daer-en-boven Godt den Heere bidden, dat hy vvil bermhertigh zijn allen den genen, die mijne hulpe op dese plaetse aenroepen sullen.

Middeler-tijdt soo wierdt daer een vierkandt scherp-pser ghereedt gemaeckt/om daer mede dooz het lichaem van Maria te stooten/ ende alsoo in de aerde te hechten Gedurende allen desen handel / soo stont den valschen beschuldigher daer al teghenwoordigh; den welcken niet-regenstaende alle de werelt weende/ soo en wierdt hy nochtans niet beweeght. Hier-en-tusschen wierdt de onnoosele Maghet met aerde bedeckt/ende het pser met alsulck ghewelt van naghelen dooz haer lichaem gesmeten / dat men het ghekloy wel eene halve myle verre hoorde. Terstont soo dit gheleden was/ is desen valschen mensch met eenen sellen dupbel beseten. Ende alsoo hy naer hups ghingh / is hy des nachts daer naer slapen ghegaen; ende heeft als-doen soo vreeselijck begonst te roepen / dat een-iegelijck verbaert wierdt: ober-sulckx wierdt hy ghekerent ende gheboept; alwaer hy noch qualijck konde mede ghedwonghen worden. Daer naer is hy in eenen kelder ghestelt gheweest; daer hy noch eten noch dvincken en wilde/ 't en waer men hem daer toe ghedwonghen hadde. In sulcker boegen sat hy wel seven jaren heel slecht/ende uptsinnich. **Sijne vrienden**

Den beul
bidt om
vergiffnisse/
ende sy bidt
Godt booz
hem.

Sy bidt
booz de ge-
ne die op
hare sterf-
plaetse in
pelgrimage
gaen sullen.

Daer en
was
sien be-
schuldighe
wordt van
den dupbel
beseten.

De vrienden
doeren hem
tot Geele/
ende elders
om hulpe.

Den dupbel
maecht hem
seer swaer.

Hy komt
by het graf
hande Ellen-
dighe Maria,
ende wordt
berloft.

Hemelsche
opbaent.

den raedt soeckende / hebben hem nae Geele tot D. Din-
ghen ghevoert; daer naer tot Wincsele; ten derden tot
Hasperen; ten vierden tot onse L. Vrouwe van Hans-
wijck by Mechelen: maer al te vergerfs: want den dup-
bel riep / datmen hem nergheus upt en soude jagen / dan
ter plaetse daer de Ellendighe Maria rustede. Twelck de
vrienden hoorende / hebben hem op eenen waghē ghe-
lept / om hem derrewaerts te voeren: dan alsoo hy op den
waghē lagh / maecte den dupbel hem soo swaer / dat sy
niet dan met groote moeyte hem tot daer toe en kregen.
Maer als men hem van den waghē hief / ende in de
Capelle leyde / dede hy sulck ghewelt / datmen hem met
geene vracht bestieren en mochte / tot dat dooz het luyden
van de klokke alle de ghebueren met groote macht hem
in de kereke voor den antaer van de H. Moeder Godts
brochten; alwaer sy alle baden die daer ontrent waren;
alsoo dat men ten laetsten den dupbel met groot getier
ter venstren upt sagh blieghen / ende de boyen van han-
den ende boeten vallen / ende hem ghesondt opstaen: en
terstondt vallende op sijne knien / heeft hy Godt al-
machtigh gedanckt / midts gaders de H. Moeder Godts /
ende oock de Ellendighe Maria; bekenende opentlijck
sijne schuldt / als dat hy de onnoosele Maghet valsche-
lijck beschuldicht hadde / ghelijck dooz seyt is.

Alle die daer teghenwoordigh waren / danckten den
Heere / die de sijne niet onghecert / ende de quade niet
onghestrast en laet / alsoo dat het volck daer nae met de-
votie ende ghysten / de selve plaetse in eeren houdt / ende
besoekt. Wesen mensch ghenesen zynde / is naer hups
ghekeert; houdende doozdt aen dooz sijne dooz sprake
de ghene / die hy de doodt aen ghedaen hadde.

Wy en moghen hier dock niet vergheten / dat daer
berthien maeghden in groote claerheyt upt den hemel
quamen: daer van de eene dooz dese Ellendige (nu ge-
luck-salige) Maria eene kostelijcke krodne brochte; hou-
dende alsoo dyp verscheyden roysen de uptbaert met dyp
kroonen; de eerste / van ghewillighe armoede; de twee-
de / van ewighe supberheyt; de derde / dooz het verghie-
ten van haer bloedt. Hier mede zyn de maeghden ver-
dwenen: waer upt men wel speuren kan de plaetse daer
sy ghestorven is: ende de eere die haer van Godt hier en
hier naemaels ghegunt is / ende namentlyck aen de na-
volghende mirakelen.

Alsoo

Alsoo eenen sekeren persoon ontrent eenen meulen ghingh baden / soo is 't ghebeurt dat hy verdronck : ende nu seben uren doodt gheweest hebbende / is hy ghelept op den altaer van Maria ; alwaer / alsoo allen het volck vooz hem badt / hy wederom lebendigh ende gesondt is gheworden.

Eenen verdroncken mensch verweckt.

Het is gebeurt dat een seker seben-jarigh dochterken geballen was onder het radt van eenē meulen; het welck doodt was vande neghen uren des morghens tot den avondt: doch alsoo het op de voozsepde plaetse ghebrocht wierdt / ende dat allen het volck vooz haer badt / belovende dat het ghestadighen bedewegh tot haren grave soude gaen; soo is het vander doodt verresen.

Een dochterken verweckt.

Alsoo eenen man van Brussel eens gingh na Dueren; soo vondt hy onder wegghen sijne vanden / om hem te vermoorden: den armen man siende selselven in dit pe-rijschel / heeft beloest de voozsepde plaetse te besoecken / inghevalle hy vix ontgaen mocht. Doo haest hy dese belofte hadde ghedaen / bleven de vanden stil staen / ende en konden hem niet aenraecken : ende merckende de oorsake / maecten sy te samen peys : ende hy volbrocht met groote devotie het ghene dat hy beloest hadde.

Dooz belofte van bedevaert tot haren grave wordt eenen noot verlost.

HET

S. POTAMIENA Virgo et Martyr.

28. Iulij.

Ioan. Gnoobaeert exc.

HEI

H. POTAMIENA

18. Ivn.

A. 280.

M A G H E T

ende Martelaerſſe.

D En groote Historie-ſchryber Eusebius beschijft *vvz de*
 het leven van dese Maghet in deser maniere: *Kerckelijc-*
ke Historie
 Onder veel andere discipelen van Cigenes / *van Euse-*
 is geweest eene doofluchtige en seer vermaer- *bins lib.*
 de Maghet ende martelaerſſe Potamiena: dese is *in 6. cap. 5.*
 mach op desen tijdt by den inwoonders des landts / *in 6. cap. 5.*
 ingroote achttinghe ende eouwighe ghedachtenisse om hare
 deughden wille; alsoo datse eerst inde vervolghinghe
 geleden hadde onuyt sprekelijcke veel tormenten / om ha- *Potamiena*
 ten maechdom ende reynicheyt; namaels als sy om des *stijdt booz*
 gheloofs wille onbehooplijcke ende ongehoorde tormen- *haer reynig-*
 ten gheleden hadde / soo is sy ten laetsten met haer weer- *hepdt.*
 dighe moeder Marcella verbrant.

Men seude na dat haer den rechter / ghenaeint Aquila /
 met veel wreede tormenten verscheurt hadde / ten
 vdaetsten Potamienam tot schande ende schoffieringhe
 in haerder edelheyt ende sunberheyt ghedreught heeft / dat
 nyse wilde overleveren de alder-wreedeſte beuls om te
 al pijnighen / oft de alder-onreynste vileyns ende roffiaens /
 om haer te misbruycken. Ende als hy haer vraeghde
 ghewelch van heyden sy verkieſende was; soo heeft
 sy reghen den Tyran weder bylijck ghesproken met al-
 sulcke woorden / die blasphemien waren teghen die go-
 den alsoo dat daerom van stonden aen hare sententie
 inghegheven wierdt.

Als Basilides een bande beuls die haer leydden / sagh
 batter een groote menighe van boose ende onsupbere
 menschen dese Potamiena met woorden en schandelijc-
 heden bespotteden / ende haer oneerlijck aentasteden; soo
 hreft Basilides naer syn vermoghen uyt medelghden / *Sy beloest*
 sammige wegh gestooten. Waerom sy / sine goedwillic- *hoor den*
 heyt siende / tot hem septe: Weest dat seker als ick kome *beul te bid-*
 by mijnen *den.*

van Alexandrien; seggende/daer-en-boven dat se vermaledigde de Keyser/s/die de Chyštenen verbolghden; hem belovende dat hy hem gheven soude groot ghelt tot hare bederffenisse/ seggende: Is 't dat ghy haer kont raden/ dat sy mynen wille doet; soo bewaertse sonder eenighe pijn aen te doen; maer bleef sy eben hart-neckigh/ soo badt hy/ datmense niet veel tormenten soude doen stercken: op datse (sepde hy) levende mijne begeerlijckheyt niet en bespotte. Als dan dese byome Maghet voor den rechter-stoel gezocht was/ ende aldaer verscheyden instrumenten om haer te pijnighen ghezoekt waren; soo wierdt sy in haer lichaem seer gepijnicht; maer in haer gemoet als eenen stercken ende vasten toren wederstont veel ende verscheyden opgheworpen redenen. Onder de tormentē was dit wel d'alderwreedste. Want den Landvooght ghebodt/ datmen eenen grooten ketel vol peck soude doen sieden. Als doen heeft den wreedden Landvooght/ hem tot de H. Maghet keerende/ gheseydt: Gaet ende zyt gehoorzaam den wille van uwen heere: oft anders doe ick u worpen in desen ketel. Maer sy heeft geantwoort/ seggende: Verre moet zijn dat den Rechter soo ongherechtig ende boos zy, dat hy my aen een anders onkuysheydt soude bevelen ghehoorsaem te zijn. Hy dan rasende/ ghebodt/ datmen haer soude ontkleeden/ ende inden ketel worpen. Doen seyde sy: Ick sweire u by de Keyserlijcke majesteit, die ghy in eeren houdt en vreeft, ist dat ghy voor u ghenomen hebt my alsoo te dooden, en doet my niet ontkleeden; maer doet my al lenghskens in het ziedende peck nederlaten; op dat ghy mooght sien wat patientie my CHRISTVS ghegheven heeft, den welcken ghy niet en kent. Hy aldus neder gelaten zijnde/ heeft op dyp uren tijds haren geest ghegeven/ als 't peck tot aen haren hals gekomen was.

Haer worden veel tormenten aenghesdaen.

Sy wordt gheworpen in een ketel vol siedende peck.